

نیروی انسانی، رشد، بالندگی و پویایی

صنعت نفت یک صنعت بین‌المللی است و در صحنه معادلات جهانی به صورت پیوسته در معرض تأثیرپذیری از رویدادها، تصمیم‌ها و حتی شایعات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است. ظهور و بروز این ویژگی جهان‌شمول برای صنعت نفت کشورمان به منفذی برای بزرگ‌نمایی برخی بدخواهی‌ها و القانات از طرف دشمنان قسم خورده انقلاب اسلامی تبدیل شده است. برخی از شرکت‌های خارجی در سیاست‌های خود همواره به‌نهادینه‌سازی و ابستگی صنعت نفت کشورهای رو به توسعه به تکنولوژی و فناوری کشورهای توسعه یافته می‌اندیشند. نگاهی به تجربه گذشته صنعت نفت کشور نشان می‌دهد که در هر مقطع که بیشتر در معرض این مشکلات و تحریم‌ها قرار گرفته‌ایم، انگیزه و برنامه جدی‌تری برای رهایی از وابستگی‌ها داشته‌ایم و اوج این روحیه را در مقطع دفاع مقدس از پرسنل صنعت نفت شاهد بوده‌ایم.

صنعت نفت جایگاه ویژه‌ای در اداره کشورمان ایران دارد و باید شرایطی فراهم شود که کمترین آسیب‌پذیری را از تغییرات و تحولات بیرونی داشته باشد. به گونه‌ای که هیچ‌گاه فعالیت‌های جاری و توسعه‌ای این صنعت دچار خدشه نشود. از سویی به دلیل این که موضوع ثروت و منابع انسانی در زمره عوامل بنیادین شکل‌دهنده به روند توسعه فعالیت‌های صنعت محسوب می‌شود، برنامه‌ریزی برای منابع

انسانی تأثیری غیر قابل انکار بر جایگاه و اهمیت این صنعت در کشور دارد.

صنعت نفت محور توسعه کشور است و تا سالیان دراز اهمیت و جایگاه برتر خود را خواهد داشت. تداوم و استمرار فعالیت‌ها در گرو پویایی منابع انسانی و هم‌راستایی آن با تحولات ملی، منطقه‌ای و جهانی و تلاش برای تجهیز به فناوری‌ها و استراتژی‌های نوین است. زمینه‌سازی برای جریان اطلاعات علمی و فناوری، تسریع در به کارگیری آن‌ها توسط متخصصین این صنعت یک اقدام مستمر و راهبرد کلیدی برای این صنعت است.

ضرورت و اهمیت توانمندسازی نیروی انسانی

ثروت سازمان‌های امروزی، دیگر سرمایه‌های فیزیکی و تکنولوژی نیست؛ بلکه شالوده ثروت هر سازمان را کارکنان ماهر، دانش آموخته و دارای انگیزه تشکیل می‌دهند. واقعیت‌ها نشان داده است که منشأ اصلی برتری رقابتی در جهان آینده تکنولوژی جدید نیست؛ بلکه ابتکار عمل، خلاقیت، تعهد، جلب حمایت و مشارکت کارکنانی است که در سایه توانمندسازی راهبری مدل توسعه مطلوب خویش را پی می‌گیرند.

سرمایه‌گذاری پر سود

نقش نیروی انسانی به عنوان رکن اساسی تحقق اهداف توسعه‌ای و تأمین مزیت رقابتی

سازمان‌ها، نقشی حائز اهمیت است. انسان به عنوان عامل تصمیم‌گیری و با اتخاذ روش‌های مناسب بهره‌برداری از تکنولوژی و دیگر عوامل مؤثر در توسعه همه‌جانبه، به ویژه در شرایط گسترش پرشتاب مرزهای دانایی، نقشی تعیین‌کننده ایفا می‌کند.

ایفای مؤثر چنین نقشی مستلزم دقت و اهتمام توأم با تأمل و بهره‌گیری از روش‌های علمی سازمان‌ها، در گزینش و جذب نیروهاست و با این کار در بسیاری از هزینه‌های نگهداشت و توسعه منابع انسانی صرفه‌جویی می‌شود. در این صورت سازمان الزامی به جبران زیان‌های ناشی از نقص نظام جذب خود نخواهد داشت. بدیهی است که تنوع تخصص‌ها و واگذاری برخی از وظایف سازمانی نیز با توسل به نیروهای پیمانکاری و تأمین بخشی از نیروهای خارج از سازمان اجتناب ناپذیر شده است.

رشد افراد توانمند و متخصص و متعهد

به طور حتم اجرایی شدن بحث استراتژیک تغییر در سیاست‌های گذشته مدیریت منابع انسانی به شرحی که گذشت، در میان مدت و بلندمدت آثار و برکات بسیاری برای صنعت نفت و در نهایت برای کشور و نظام حاصل خواهد کرد. از مهم‌ترین این آثار می‌توان به رشد افراد توانمند و متخصص و متعهد در فاصله‌های زمانی کوتاه‌تر از معمول اشاره کرد.

و توسعه سازمان‌ها در گرو به کارگیری درست منابع انسانی است. نظریه پردازان علم مدیریت با شناخت انسان به عنوان یک عنصر پیچیده در سازمان، عامل انسانی را به عنوان مهم‌ترین عنصر برای حفظ موجودیت و بقای سازمان‌ها می‌دانند و توجه روزافزونی به منابع انسانی، به عنوان یک ابزار نیرومند در تغییر و تحولات سازمانی ذکر کرده‌اند.

توانمندسازی منابع انسانی، ابزاری است بسیار کارآمد بر پایه نگرش تحول‌ساز مدیریت. به گونه‌ای که با به کارگیری آن، سازمان‌ها می‌توانند گام‌های بسیار بلند و سریعی در مسیر توسعه و رشد بردارند. از آنجا که انسان محور تحولات سازمانی است، برای دستیابی به تراز بالندگی قابل قبول سازمانی باید به ارتقاء تراز منابع انسانی پرداخت و آن‌ها را از درون رشد داد که این مهم از راه اجرای راه‌کارهایی مانند: ارتقای سیستم شایسته‌سالاری، سیستم توسعه شغلی، سیستم غنی‌سازی شغلی، سیستم مشارکت، سیستم توانبخشی نیروی انسانی، سیستم عقلانیت رفتاری و ایجاد ذهنیت فلسفی امکان‌پذیر است. همچنین مشارکت کارکنان و توان بخشیدن به آن‌ها، از فنون جدید برای آزادسازی استعداد و توان انسان در سازمان است که شامل چهار جزء کلیدی شامل: قدرت، اطلاعات، دانش و مهارت و پاداش است.

مدیرمسؤل

افزایش بهره‌وری

اتخاذ تصمیمات در یک چرخه دارای برنامه و نقش نیروهای تخصصی و کارآمد به عنوان عناصر اصلی راهبر این سیستم منجر به ارتقای راندمان عملکردها خواهد شد.

استمرار روحیه خودکفایی، رشد و بالندگی

پویایی صنعت نفت در نوسانات فضای کسب و کار جهانی مستلزم پویایی و تحرک عوامل تولید و در رأس آن منابع انسانی است. استمرار روحیه خودکفایی، رشد و بالندگی برای صنعت نفت کشورمان که دائماً در معرض تهدیدات است، یک ضرورت انکارناپذیر است که از ثمرات پیاده‌سازی سیستم مدیریت منابع انسانی سازگار با صنعت نفت کشور است.

عدالت محوری بر مبنای شایسته‌سالاری

عدالت محوری در نظام اسلامی از اهداف غایی و اصلی است. عدالت محوری در سیستم منابع انسانی آمیزه‌ای از شایسته‌سالاری و تعهدگرایی است که خود از نتایج ایجاد تحول در حوزه منابع انسانی و عملیاتی شدن سه وجه تغییر که حاصل از سیستم مدیریت انسانی نوین نفت است.

حاصل کلام

انسان به عنوان رکن اساسی توسعه سازمانی، در قالب فعالیت‌های گروهی و سازمانی خود ایفاگر نقشی مهم و پراهمیت است. امروزه رشد

امکان اعتماد کامل و تفویض اختیار برای تصمیم‌گیری قاطع

با عملیاتی شدن سه وجه تغییر، یعنی تغییر در ساختارها، قوانین و مقررات سازمانی، تغییر در نگرش‌ها و فرهنگ سازمان و همچنین تغییر در منابع انسانی و مدیران و همچنین ایجاد بانک اطلاعات مدیران، افراد توانمند با درصد خطاهای بسیار کم شناسایی می‌شوند که نتیجه حضور این افراد در سمت‌های مدیریتی، انجام درست فعالیت‌ها با هزینه کم‌تر و بازدهی بالاتر است. در این صورت از مهم‌ترین آثاری که اتفاق می‌افتد امکان اعتماد کامل و تفویض اختیار برای تصمیم‌گیری مدیران که از سال‌های دور یکی از جدی‌ترین آفت‌های سیستم‌های اداری بروکراتیک بوده است، تا حد مطلوبی کاهش خواهد یافت.

رفع کامل فسادهای احتمالی

فعالیت‌های صنعت نفت عموماً محل گردش مالی سنگین و قراردادهای متعدد بوده و چنانچه تصمیم‌سازان این عرصه خدای ناکرده از ایمان و پاک‌دستی ضعیف برخوردار بوده و یا از ضعف و ناتوانی کارشناسی در مذاکرات برخوردار باشند زمینه بروز فساد مهیا می‌شود. اگرچه عموم پرسنل خدمت صنعت نفت ملبس به لباس تذهیب و اخلاق هستند، اما پیاده‌سازی برنامه‌ریزی شده و بدون خطای راهبردهای مدیریت منابع انسانی، زمینه‌های بروز فساد مالی را به‌طور چشمگیری کاهش خواهد داد.